Hiilirajamekanismi (CBAM)

Asko Sinervo

Veronkannon kehittäjä (tulliylitarkastaja)

Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

17.11.2023

Hiilirajamekanismista (CBAM)

Yleistä

- Hiilirajamekanismilla vaikutetaan hiilivuotoon puuttumalla asetuksessa lueteltujen tavaroiden tuotesidonnaisiin kasvihuonekaasupäästöihin tuotaessa niitä unionin tullialueelle
- Tuoteryhmät ovat sementti, sähkö, lannoitteet, rauta ja teräs, alumiini ja kemikaaleista vety
- Tuojien on hankittava riittävä määrä CBAM-todistuksia, joilla kompensoidaan tavaroiden valmistuksessa kolmannessa maassa sijaitsevassa tuotantolaitoksessa syntyneitä päästöjä
- Tuojat ilmoittavat tavarat Tullille. Maksuja ei kanneta tullauspäätöksellä, vaan jälkikäteen hankitaan CBAM-todistuksia, joka vastaa CBAM-ilmoituksella ilmoitettua ja CBAM-asetuksen mukaan laskettua sekä todennettua määrää tuotesidonnaisia kokonaispäästöjä
- CBAM-asetuksen säännöksien soveltaminen alkaa porrastetusti: 1.10.2023 alkoi ns. siirtymäkausi, jonka aikana CBAM-tavaraa tuovien on seuraamusmaksun uhalla raportoitava näiden tavaroiden tuotesidonnaiset päästöt

Siirtymäkausi

- Siirtymäkauden (1.10.2023-31.12.2025) aikana;
  - Tuojat antavat vuosineljänneksittäin CBAM-raportin Komission perustamaan ja ylläpitämään CBAM-siirtymärekisteriin (määrä, päästöjen määrä, mahdollinen lähtömaassa maksettu hiilen hinta). Ensimmäinen raportti on annettava 31.1.2024 mennessä
  - Tulliviranomaiset Surveillance-järjestelmän avulla toimittavat Komissiolle vertailutiedot tuonneista
  - Komissio toimittaa määräajoin kansalliselle toimivaltaisille viranomaisille luettelon niistä toimijoista, joiden osalta Komissiolla on syytä uskoa, ettei siirtymäkauden raportointivelvoitetta ole noudatettu
  - Kansallinen toimivaltainen viranomainen selvittää asiaa tuojan kanssa ja ohjaa/neuvoo oikeaan menettelyyn
    - Mikäli näillä keinoilla ei päästä oikeaan lopputulokseen on määrättävä sanktio (valituskelpoinen)

Tuontitilastot 2022, yritykset ja yksityishenkilöt - yhteenveto

- Potentiaalisesti raportointivelvoite koskee satoja yrityksiä. Asetusta sovelletaan myös yksityishenkilöihin
- Rauta ja teräs –ryhmän tuotteita toi vuoden 2022 aikana yhteensä 2472 yritystä ja 897 yksityishenkilöä.
- Alumiini –ryhmän tuotteita toi vuoden 2022 aikana yhteensä 965 yritystä ja 180 yksityishenkilöä
- Lannoitteet –ryhmän tuotteita toi vuoden 2022 aikana yhteensä 35 yritystä ja 9 yksityishenkilöä
- Sementti –ryhmän tuotteita toi vuoden 2022 aikana 24 yritystä
- Raudan ja teräksen tuojia on huomattavan paljon.
    - CBAM-asetuksen tavarakatteen sisältävään liitteeseen I lukeutuu myös nimikeryhmän 7318 tuotteet, joihin lukeutuvat muun muassa ruuvit, pultit ja mutterit

Tuontitilasto 2022, yritykset lkm - yhteenveto

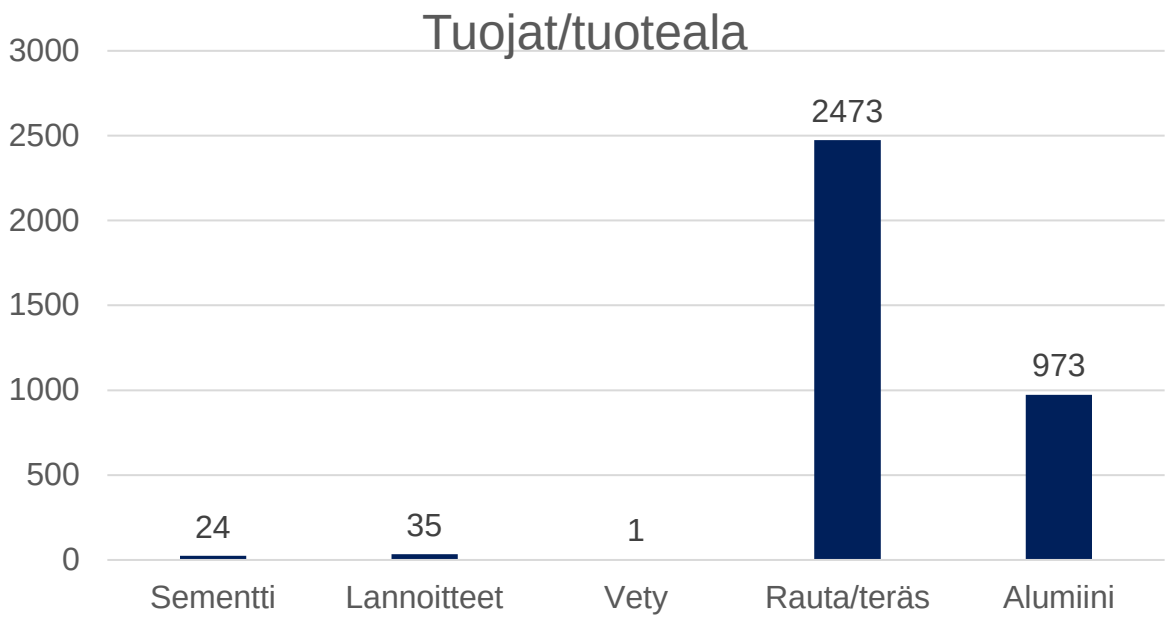

Tuontitilasto 2022, yritykset - yhteenveto

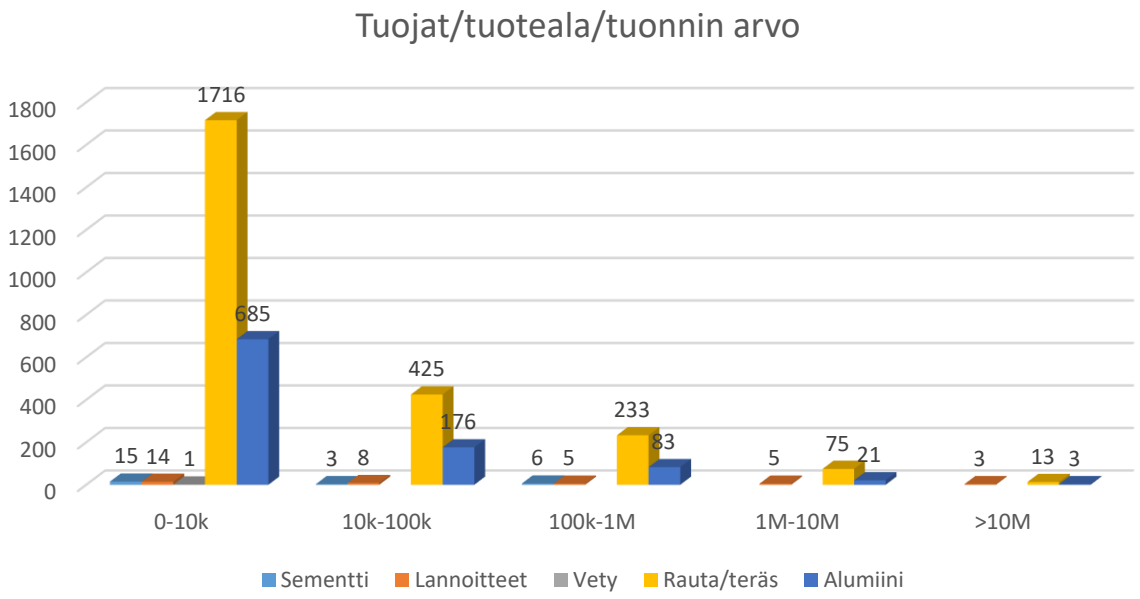

TULLI
TULL·CUSTOMS

CBAM-tuontitilasto 2022 – rauta ja teräs, arvon mukaan

Nimike, CN4	Nimike, CN8	Tavarankuvaus	Tullanneita yrityksiä	Tavaraerä	Nettopaino	Tilastoarvo, €
7202	72026000	FeNi 30%	1	27	12643719	100072169,3
7202	72026000	FeNi 20%	1	27	13714519	84990772,37
7308	73089098	WIND TOWER, TUULIVOIMALA	1	11	36365843	67135819,13
7326	73269098	TUULIVOIMALOIDEN KULJETUSALUSTAT	1	44	10916671	39705227,27
7308	73089098	TUULIVOMALAT	1	2	9444150	18945525,77
7308	73082000	(118 pk) WIND TOWER C/W ACCESSORIES(TOP SECTION, UPPER SECTION 1,2,3, MIDDLE SECTION, LOWER SECTION, BOTTOM SECTION, CONTAINER - LOSE ITEM FOR 17 TOWERS)	1	1	8675870	18661880,73
7202	72026000	FENI 60%	1	7	1017160	13268479,81
7308	73082000	WIND TOWERS	1	2	7389467	13183688,29
7202	72024950	Low Carbon FerroChrome	1	28	1754000	12530400,8
7308	73082000	WIND TOWER, TUULIVOIMALAN TORNIT JA RISTIKKOMASTOT	1	2	6626197	11272433,7
7308	73082000	9 SET WIND TOWER ACCESSORIES, TOP SECTION, UPPER SECTION 1,2,3, MIDDLE SECTION, BOTTOM SECTION, CONTAINER - LOSE ITEM FOR 17 TOWERS	1	1	4891008	10421163,77

CBAM-tuontitilastot 2022 – rauta ja teräs, tuojat lkm

Nimike, CN4	Nimike, CN8	Tavarankuvaus	Tullanneita yrityksiä	Tavaraerä	Nettopaino	Tilastoarvo, €
7318	73181595	Ruuvit	94	482	557319,9	2193762,25
7318	73181595	Pultit	74	304	46824,43	395694,89
7318	73182200	ALUSLAATAT	68	304	42374,09	365119,63
7318	73181535	Ruuvit	62	175	192235,6	1025532,76
7318	73181900	Ruuvit	59	156	28074,4	237678,54
7318	73181699	MUTTERIT	45	231	48250,59	206721,9
7318	73182200	WASHER	41	127	107595,5	362494,36
7318	73181595	Screw	36	76	2934,131	55552,88
7326	73269098	AVAINKETJU	36	86	636,452	50332,46
7318	73181639	MUTTERIT	35	416	86328,17	847998,91
7318	73182900	Ruuvit	34	76	23314,31	138184,4

CBAM-tuontitilasto 2022 – alumiini, arvon mukaan

Nimike, CN4	Nimike, CN8	Tavarankuvaus	Tullanneita yrityksiä	Tavaraeriä	Nettopaino	Tilastoarvo, €
7606	76061211	ALUMIINIA	1	269	4346242	16397569,2
7601	76012020	Aluminium Billet	1	31	2866783	10635879,09
7605	76051100	ALUMIINILANKA	2	69	1734679	6084652,19
7605	76051100	ALUMIINILANKA HALK. 9,5MM	1	86	1688983	5389463,96
7605	76051100	ALUMIINITANGOT	1	9	1650525	5303013,16
7606	76061211	ALUMINIUM BODY STOCK	1	7	1357836	6024851,18
7607	76071119	ALUMINIUM FOIL CN	1	16	897608,1	4073640,8
7614	76141000	SÄIKEISLANKAA	2	6	799636,129	1755861,21
7607	76072099	ALUMIINI POLYETEENILAMINAATTI	1	26	620771	2655403,8
7614	76141000	Alumiinikaapelikelat	2	22	605276	2213778,6

CBAM-tuontitilasto 2022 – alumiini, tuojat lkm

Nimike, CN4	Nimike, CN8	Tavarankuvaus	Tullanneita yrityksiä	Tavaraeriä	Nettopaino	Tilastoarvo, €
7616	76169990	ALUMIINIOSAT	35	59	14855,822	218119,47
7616	76169990	ALUUMINISET NIMIKYLTIT	32	46	757,434	53071,68
7616	76169990	KIINNITYSTARVIKKEET	15	18	76,866	9028,34
7616	76169990	ALUMIINITAVARAT	13	41	4096,162	53061,62
7616	76169910	ALUMIINILAATAT	13	37	244,49	14225,42
7616	76161000	JOUSET	13	19	35,518	2702,58
7616	76169910	ALUMIINI	12	15	91,09	8879,72
7609	76090000	PUTKIEN LIITOSKAPPALEET	9	24	321,87	14487,94
7604	76042990	ALUMIINIPROFIILIT	8	63	123232,542	762954,73
7612	76129080	ALUMIINIASTIA	8	13	113,16	5665,99

TULLI
TULL·CUSTOMS

Vaikutukset Tulliin

- 2025 alkaen valtuutetun CBAM-tuojan lupakäsittelyä ja vakuuksien hallintaa (tuonti luvanvaraista siirtymäkauden jälkeen)
- 2026 alkaen CBAM-todistusten myyntiä, hallintaa ja asiakaspalvelua, CBAM-tavarantarkastuksia, -näytteenottoa ja -laboratoriotutkimuksia, rikostiedustelua ja kansallista riskianalyysia sekä omien varojen hallintaa
- 31.5.2027 jälkeen lisäksi yritystarkastuksia ja rikostutkintaa sekä oikaisuvaatimukset CBAM-ilmoituksiin liittyen

	Budjetti	Kehyskausi			
Toiminto	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
CBAM-toiminto (uusi)	5	1	3	1	4
Luotonhallinta	0	0	1	0	1
Asiakaspalvelut	0	4	0	0	4
Oikaisu	2	0	0	2	2
Yritystarkastus	0	0	5	4	5
Tullivalvonta	0	1	1	0	0
Analyysi ja tiedustelu	0	1	2	1	2
Tutkinta	0	0	2	2	2
Tullilaboratorio	1	1	1	0	0
Controller-ryhmä	0	0	4	0	0
Tavarantarkastus- ja liikkuvat ryhmät	0	0	14	0	0
	8	8	33	10	20
Yhteensä (kumulat.)	**8**	**16**	**49**	**59**	**79***
(*Kaikki v. 2027 rekrytoinnit tarve-arvioidaan erikseen kesällä 2027)					

Kuva: alustavat arvioidut lisähenkilömäärät 20242027

- Ensimmäinen LTAE vuodelle 2023:
  - Rekrytoitavan henkilöstön palkkausmenot sivukuluineen noin 527 000 euroa. Tänä vuonna on tarve 8 henkilön rekrytoinnille: CBAM-toimintoon vetäjä, 2 juristia ja 2 päästölaskennan asiantuntijaa, oikaisutoimintoon 2 juristia ja Tullilaboratorioon laboratorioanalyytikko (uuden asian läpiviennin ydinryhmä)
    - Rekrytoitu
  - Uuden CBAM-työn käynnistävän henkilöstön koulutus ostopalveluna 120 000 euroa. Koulutus on hankittava Tullin ulkopuolelta
    - Koulutusten suunnittelu käynnissä
  - Ict-järjestelmät 110 000 euroa, joka sisältää UTU-tullausjärjestelmään tehtävät päätöshuomautukset ja Surveillance-järjestelmän mahdolliset muutokset
    - Päätöshuomautus ja Surveillance tehty
  - Toiminnasta aiheutuvat juoksevat menot 46 000 euroa käsittäen mm. työvälineiden hankinnan ja käytön, virkamatkat ja muut henkilösidonnaiset menot kuten työterveyshuollon
  - Yhteensä tämän vuoden arvioidut kustannukset ovat 803 000 euroa

TULLI
TULL·CUSTOMS

Kiitos!

TULLI
TULL·CUSTOMS